

Drömmen som bar henne över Atlanten

Berättelse

Ann-Margret Olsson föddes den 28 april 1941 i Stockholm. Året därpå flyttade familjen till Valsjöbyn, en liten by i Jämtland, där livet var enkelt och lugnt. År 1946 utvandrade familjen till USA, vilket var ett stort steg. Ann-Margret var bara fem år gammal och kunde nästan ingen engelska, men barn lär sig snabbt, och hon växte upp i en förort utanför Chicago. År 1949 blev hon amerikansk medborgare.

Redan som mycket liten visade hon en stark längtan efter att uppträda. Hon älskade att sjunga och dansa, och hon drömde om att en dag stå på en riktig scen. Den drömmen, som många hade kallat orealistisk, skulle hon en dag förvandla till verklighet. Vändpunkten kom när komikern George Burns fick se henne uppträda och blev så imponerad att han gav henne en scen i Las Vegas, vilket öppnade dörren till hela hennes karriär.

Det stora genombrottet kom 1963 med musikfilmen *Bye Bye Birdie*, en film som gjorde hennes namn känt över hela landet. Året efter spelade hon mot Elvis Presley i *Viva Las Vegas*, och därmed blev hon en världsstjärna. Många minns henne från den tiden som den energiska och färgstarka unga kvinnan på vita duken.

Ann-Margret nöjde sig dock inte med att bara vara en glamorös filmstjärna. Hon sökte sig till svårare och mer allvarliga roller, vilket gjorde att kritikerna började ta henne på större allvar. Hon Oscarsnominerades två gånger, först för *Carnal Knowledge* (1971) och sedan för *Tommy* (1975). Trots att framgångarna avlöste varandra drabbades hon också av motgångar. År 1972 föll hon från en hög scen vid Lake Tahoe och skadade sig svårt. Många trodde att hennes karriär var över, men hon kämpade sig tillbaka och stod snart på scenen igen.

I privatlivet var Ann-Margret gift med skådespelaren Roger Smith ända från 1967 till hans död 2017, ett ovanligt långt äktenskap i Hollywood. Hon lever fortfarande och räknas som en av filmstadens stora och mest älskade stjärnor. Hennes historia, från en liten by i Jämtland till världens största scener, visar hur långt en stark dröm kan bära en människa.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
utvandrade	flyttade till ett annat land för att bo där
förort	mindre samhälle utanför en stad
medborgare	person som tillhör ett land och har dess rättigheter
längtan	en stark önskan efter något
uppträda	sjunga, dansa eller spela inför publik
orealistisk	som verkar omöjlig att uppnå

ORD	FÖRKLARING
vändpunkt	det ögonblick då något viktigt ändras
genombrott	när man plötsligt blir framgångsrik
världsstjärna	en person som är känd i hela världen
glamorös	vacker, lyxig och lockande
kritiker	person som bedömer filmer eller böcker
Oscarsnominerad	utvald som kandidat till ett känt filmpris
motgång	en svår tid eller ett hinder
äktenskap	när två personer är gifta

Läsförståelsefrågor

1. Hur gammal var Ann-Margret när familjen kom till USA?
 1. Hon var nyfödd
 2. Hon var fem år
 3. Hon var tio år
2. Hur behärskade hon engelskan när hon kom till USA?
 1. Hon talade den flytande
 2. Hon kunde knappt något alls
 3. Hon lärde sig den i Sverige
3. Vad gjorde George Burns för Ann-Margret?
 1. Han gav henne en plats att uppträda i Las Vegas
 2. Han gifte sig med henne
 3. Han regisserade Bye Bye Birdie
4. Varför började kritikerna ta henne mer på allvar?
 1. Eftersom hon tjänade mycket pengar
 2. Eftersom hon valde svårare och mer allvarliga roller
 3. Eftersom hon flyttade tillbaka till Sverige
5. Vad hände år 1972?
 1. Hon vann en Oscar
 2. Hon föll från en scen och skadade sig svårt
 3. Hon gifte sig med Roger Smith
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Ann-Margret Oscarsnominerades vid två tillfällen.
 2. Hon slutade helt med film efter olyckan 1972.
 3. Hon och Roger Smith fick barn tillsammans.
 4. Hon blev amerikansk medborgare 1949.
7. Förklara med egna ord varför många trodde att hennes karriär var över efter 1972. (Öppen fråga)
8. Vad betyder det att hennes äktenskap var “ovanligt långt i Hollywood”? (Öppen fråga)
9. Ge ett exempel från texten på att Ann-Margret inte gav upp. (Öppen fråga)
10. I slutet står det att hennes historia “visar hur långt en stark dröm kan bära en människa”. Vad vill författaren säga med det? (inferens)

11. Varför kan det ha varit svårt för Ann-Margret att börja i en ny skola i USA som femåring?
(inferens)

Facit

1. 1.
2. 1.
3. 1.
4. 1.
5. 1.
6. 1. ja b) nej (hon kämpade sig tillbaka till scenen) c) det står inte i texten d) ja
7. Exempel på svar: Hon hade fallit från en hög scen och skadat sig så allvarligt att många tvivlade på att hon skulle kunna uppträda igen.
8. Exempel på svar: Att många äktenskap i Hollywood tar slut ganska snabbt, men hennes höll i flera decennier, ända till mannens död.
9. Exempel på svar: Efter olyckan 1972 kämpade hon sig tillbaka och stod snart på scenen igen.
10. Exempel på svar: Att en människa kan nå mycket långt om hon tror på sin dröm och kämpar för den, precis som Ann-Margret kom från en liten by och blev världsstjärna.
11. Exempel på svar: Hon kunde nästan ingen engelska och måste förstå allt på ett nytt språk, vilket gör det svårt att hänga med och få vänner.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten lämpar sig för samtal om migration, drömmar och att resa sig efter motgång, och tränar eleverna i att tolka information som antyds (fråga 10 och 11). Temat är resan från en liten by i Jämtland till Hollywoods största scener och vad uthållighet betyder.

Diskussionsfrågor

- Ann-Margret kom till ett nytt land som liten och måste lära sig ett nytt språk. Vilka är de största utmaningarna när man flyttar till ett nytt land?
- Hon höll fast vid sin dröm trots att andra tyckte den var orealistisk. Tycker du att man alltid ska följa sina drömmar? Varför, eller varför inte?
- Efter olyckan trodde många att hennes karriär var slut, men hon kom tillbaka. Vad krävs av en människa för att resa sig efter en svår tid?
- **Skriv (5 meningar):** Skriv om en dröm eller ett mål som du har. Vad måste du göra för att nå dit, och vad kan bli svårt på vägen?

Källor och faktagranskning

- Wikipedia (engelska): Ann-Margret — <https://en.wikipedia.org/wiki/Ann-Margret>
- Nationalencyklopedin: Ann-Margret — <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/ann-margret>
- Biography.com: Ann-Margret — <https://www.biography.com/actors/ann-margret>
- IMDb: Ann-Margret — <https://www.imdb.com/name/nm0000268/>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Ann-Margret Olsson föddes 28 april 1941 i Stockholm. Familjen flyttade 1942 till Valsjöbyn i Jämtland och utvandrade till USA 1946; hon blev amerikansk medborgare 1949. Hon upptäcktes av komikern George Burns och fick sitt genombrott med filmerna Bye Bye Birdie (1963) och Viva Las Vegas (1964). Hon Oscarsnominerades två gånger: för Carnal Knowledge (1971) och Tommy (1975). Hon var gift med Roger Smith 1967–2017 (till hans död). Hon lever (juni 2026). Bilden är public domain via Wikimedia Commons.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.